

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	27. 5. 2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2/24-3
VEZA:	
EPA:	245 XXVIII
SKRAĆENICA:	
PRILOG:	

Br: 08-040/24-2741/4

23. maj 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. maja 2024. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O LOBIRANJU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ANDREJ MILOVIĆ**, ministar pravde i **ALEKSANDAR BAKRAČ**, državni sekretar u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKON O LOBIRANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja djelatnosti lobiranja, pravila lobiranja i druga pitanja od značaja za lobiranje.

Definicija lobiranja

Član 2

Lobiranje je djelatnost kojom se preduzimaju aktivnosti u cilju vršenja uticaja na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou, organe državne uprave, nezavisna tijela, regulatorna tijela, javne ustanove i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili su u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: organ vlasti) u postupku donošenja zakona, drugih propisa i akata iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručioca lobiranja, u skladu sa zakonom.

Akti iz stava 1 ovog člana ne obuhvataju akte koji mogu biti predmet u sudskom i upravnom postupku, postupku koji se sprovodi u skladu sa propisima koji uređuju oblast javnih nabavki ili drugom postupku u kojem se odlučuje o pravima i obavezama pojedinaca.

Državno vlasništvo, u smislu ovog zakona, je svako učešće u privrednom društvu u kojem država ili Glavni grad, Prijestonica, odnosno opština (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) imaju najmanje 33% udjela u vlasničkim pravima.

Lobista i pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja

Član 3

Djelatnost lobiranja može da obavlja fizičko lice koje ima odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdato u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: lobista) i privredno društvo, odnosno nevladina organizacija koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom (u daljem tekstu: pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja).

Djelatnost lobiranja može obavljati i fizičko lice iz stava 1 ovog člana zaposleno kod naručioca lobiranja (u daljem tekstu: interni lobista).

Naručilac lobiranja

Član 4

Naručilac lobiranja je fizičko lice u čijem interesu ili interesu sa njim povezanih lica se vrši lobiranje, u skladu sa zakonom.

Naručilac lobiranja je pravno lice u čijem interesu se vrši lobiranje, u skladu sa zakonom.

Naručilac lobiranja je i udruženje, asocijacija, komora i drugi sličan oblik organizovanja u čijem interesu ili u interesu čijih članova, bilo da su pravna i/ili fizička lica, se vrši lobiranje.

Aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem

Član 5

Lobiranjem se ne smatraju:

1) aktivnosti javnih funkcionera ili državnih, odnosno lokalnih službenika i namještenika, u okviru njihovih ovlašćenja, radi iniciranja, pripreme, razmatranja, usvajanja i davanja obrazloženja predloženih rješenja zakona, drugih propisa i akata;

2) informacije, stavovi i mišljenja o važećim zakonima, drugim propisima i aktima, kao i nacrtima i predlozima zakona, drugih propisa i akata, objavljeni u medijima i na društvenim mrežama ili saopšteni na javnim događajima;

3) aktivnosti lica koja javno saopštavaju ili javno zastupaju svoje stavove, osim ako ih javno saopštava ili javno zastupa lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja u vezi predmeta lobiranja u kojem je trenutno angažovan;

4) aktivnosti lica koja učestvuju po pozivu organa vlasti, sa ili bez naknade, u pripremi, razmatranju ili davanju stručnog mišljenja o predloženim rješenjima zakona, drugih propisa i akata;

5) građanske inicijative upućene organima vlasti na predložena rješenja zakona, drugih propisa i akata;

6) aktivnosti lica usmjerene na zaštitu i ostvarivanje ličnih prava propisanih odredbama zakona, drugih propisa i akata.

Lobirano lice

Član 6

Lobirano lice je izabrano, imenovano i postavljeno lice u organu vlasti, lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost i drugo lice u organu vlasti koje učestvuje u postupku pripreme i donošenja zakona, drugih propisa i akata ili može uticati na donošenje zakona, drugih propisa i akata, prema kojem lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja preduzima lobiranje.

Lobiranim licem, u smislu ovog zakona, smatra se i poslanik i odbornik.

Povezano lice

Član 7

Povezanim licem sa lobistom, odnosno pravnim licem koje obavlja djelatnost lobiranja, u smislu ovog zakona, smatra se srodnik u pravoj liniji, a u pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni ili vanbračni supružnik ili partner u zajednici života lica istog pola, usvojilac i usvojenik ili član zajedničkog domaćinstva lobiste, kao i fizičko i pravno lice sa kojim lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja uspostavlja ili ima uspostavljen poslovni odnos.

Povezanim licem sa lobiranim licem, u smislu ovog zakona, smatra se srodnik u pravoj liniji, a u pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni ili vanbračni supružnik ili partner u zajednici života lica istog pola, usvojilac i usvojenik ili član zajedničkog domaćinstva lobiranog lica.

Povezanim licem sa naručiocem lobiranja, u smislu ovog zakona, smatra se srodnik u pravoj liniji, a u pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni ili vanbračni supružnik ili partner u zajednici života lica istog pola, usvojilac i usvojenik ili član zajedničkog domaćinstva naručioca lobiranja koji je fizičko lice, kao i fizičko i pravno lice sa kojim naručilac lobiranja uspostavlja ili ima uspostavljen poslovni odnos.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. NAČELA LOBIRANJA

Načelo javnosti

Član 9

Aktivnosti u obavljanju djelatnosti lobiranja su javne.

Načelo povjerljivosti

Član 10

Podaci i informacije koje se koriste u postupku lobiranja, u odnosu između naručioca lobiranja i lobiste, mogu u skladu sa ugovorom o lobiranju, odnosno nalogom za lobiranje biti povjerljivi, osim podataka i informacija koje u skladu sa zakonom moraju biti objavljene, odnosno dostupne nadležnim državnim organima.

Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) ima pristup podacima i informacijama iz stava 1 ovog člana, bez obzira na njihovu povjerljivost.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da, u skladu sa stavom 1 ovog člana, obezbijedi povjerljivost podataka koje dobija od naručioca lobiranja.

Integritet

Član 11

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da prilikom lobiranja postupa u skladu sa principom integriteta.

Integritet predstavlja zakonito, odgovorno i transparentno preduzimanje aktivnosti kojima lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja čuva svoj ugled i ugled lobističke djelatnosti i otklanja sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.

Načelo udruživanja

Član 12

Lobisti imaju pravo na profesionalno udruživanje.

Izbjegavanje sukoba interesa

Član 13

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da prilikom lobiranja izbjegava sukob interesa.

Sukob interesa kod lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja postoji ako:

- 1) zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima;
- 2) preduzima aktivnosti lobiranja prema licu koje je sa lobistom, odnosno pravnim licem koje obavlja djelatnost lobiranja povezano lice.

Lobista, odnosno odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da da pisanu izjavu o nepostojanju sukoba interesa iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Izjava iz stava 3 ovog člana sastavni je dio ugovora o lobiranju, odnosno naloga za lobiranje.

U slučaju postojanja sukoba interesa iz stava 2 tačka 2 ovog člana, lobista, odnosno odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da obavijesti organ vlasti.

Lice koje je bilo zaposleno kod naručioca lobiranja ne može u postupku lobiranja koje se vrši u interesu tog naručioca biti lobirano lice, dok ne proteknu dvije godine od prestanka radnog odnosa kod tog naručioca.

U slučaju iz st. 5 i 6 ovog člana, organ vlasti je dužan da omogući lobisti komunikaciju sa drugim licem iz tog organa.

Ako organ vlasti ne može da postupi u skladu sa stavom 7 ovog člana, lobista je dužan da obavijesti naručioca lobiranja da nije u mogućnosti da vrši lobiranje kod tog organa.

III. DJELATNOST LOBIRANJA

Uslovi za obavljanje djelatnosti lobiranja

Član 14

Odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdaje se crnogorskom državljaninu, odnosno strancu:

- 1) koji ima najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) koji nije osuđivan za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 3) kome nije izrečena mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u oblasti za koju lobira u skladu sa ovim zakonom;
- 4) koji ima položen ispit za obavljanje poslova lobiranja u Crnoj Gori;
- 5) koji dostavi pisanu izjavu o nepostojanju ograničenja iz člana 15 ovog zakona.

Privredno društvo, odnosno nevladina organizacija može da obavlja djelatnost lobiranja ako je upisana u registar lobista, u skladu sa ovim zakonom.

Uslovi za upis domaćeg privrednog društva, odnosno domaće nevladine organizacije, odnosno stranog privrednog društva, odnosno strane nevladine organizacije u registar lobista su da:

1) je domaće privredno društvo upisano u Centralni registar privrednih subjekata, odnosno domaća nevladina organizacija u Registar nevladinih organizacija, a strano privredno društvo u ekvivalentan registar stranih privrednih društava, odnosno strana nevladina organizacija u ekvivalentan registar stranih nevladinih organizacija u državi sjedišta;

2) privredno društvo, odnosno nevladina organizacija i odgovorno lice u tom privrednom društvu, odnosno nevladinoj organizaciji nije osuđivano za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;

3) privredno društvo, odnosno nevladina organizacija ima zaposlenog najmanje jednog lobistu;

4) odgovorno lice u privrednom društvu, odnosno nevladinoj organizaciji dostavi pisanu izjavu o nepostojanju ograničenja iz člana 15 ovog zakona.

Zabrana obavljanja djelatnosti lobiranja

Član 15

Zabranjeno je obavljanje djelatnosti lobiranja:

- 1) javnom funkcioneru;
- 2) članu upravnog, odnosno nadzornog odbora privrednog društva ili pravnog lica koji su u državnom vlasništvu;
- 3) članu organa upravljanja političke partije;
- 4) članu organa upravljanja državnog fonda ili njegovom zastupniku.

Zabrana obavljanja djelatnosti lobiranja za javnog funkcionera prestaje po isteku godinu dana od dana prestanka funkcije.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, zabrana obavljanja djelatnosti lobiranja za javnog funkcionera u organu vlasti u kojem je taj javni funkcioner obavljao funkciju prestaje po isteku dvije godine od dana prestanka funkcije.

Javnim funkcionerom smatra se javni funkcioner u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje korupcije.

Ispit

Član 16

Ispit za obavljanje poslova lobiranja (u daljem tekstu: ispit) može polagati kandidat koji ispunjava uslov iz člana 14 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Stranac polaže ispit pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin, pri čemu će se na njegov zahtjev omogućiti polaganje ispita na engleskom, francuskom, njemačkom ili italijanskom jeziku.

Ispit se polaže pred komisijom za polaganje ispita koju obrazuje direktor Agencije.

Administrativne poslove za potrebe komisije iz stava 3 ovog člana vrši sekretar komisije koji se određuje iz reda zaposlenih u Agenciji.

Predsjednik, članovi, njihovi zamjenici i sekretar komisije iz stava 3 ovog člana imaju pravo na naknadu za rad.

Troškove polaganja ispita snosi kandidat, pri čemu je kandidat koji je lice sa invaliditetom oslobođen troškova polaganja ispita.

Program i način polaganja ispita, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 3 ovog člana, visinu naknade iz stava 5 ovog člana, kao i visinu troškova polaganja ispita propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Uvjerenje o položenom ispitu

Član 17

O položenom ispitu Agencija izdaje uvjerenje, na propisanom obrascu.

Obrazac uvjerenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja

Član 18

Odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdaje Agencija, na zahtjev fizičkog lica koje ispunjava uslove iz člana 14 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od tri godine i može se, na zahtjev lobiste, produžavati pod istim uslovima i sa istim periodom važenja.

Zahtjev za izdavanje odnosno produženje odobrenja

Član 19

Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja podnosi se na propisanom obrascu i sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj, a za stranca broj važeće strane putne isprave, prebivalište, oblast lobiranja, kao i druge propisane podatke.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 14 stav 1 ovog zakona i izjava podnosioca zahtjeva o nepostojanju ograničenja iz člana 15 ovog zakona.

Kao dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 14 stav 1 tačka 1 ovog zakona, lice koje je obrazovanje steklo u inostranstvu prilaže ispravu o tome izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih obrazovanih isprava.

Zahtjev za produženje odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja podnosi se na propisanom obrascu, najkasnije 30 dana prije isteka perioda na koji je odobrenje izdato.

Bliži sadržaj i obrazac zahtjeva iz st. 1 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prestanak važenja odobrenja

Član 20

Odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja prestaje da važi:

- 1) na zahtjev lobiste;

- 2) istekom perioda na koje je izdato, ako lobista ne podnese zahtjev za produženje odobrenja;
- 3) ako je lobista pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 4) ako se u postupku utvrdi da je lobista prekršio odredbe ovog zakona koje se odnose na sukob interesa;
- 5) ako je lobisti izrečena mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u oblasti za koju lobira;
- 6) ako lobista prikuplja podatke i informacije suprotno članu 36 ovog zakona ili tako prikupljene podatke koristi za lobiranje;
- 7) ako se lobista bavi nedozvoljenim lobiranjem u smislu člana 46 ovog zakona;
- 8) ako je lobista dao neistinite podatke ili falsifikovana dokumenta na osnovu kojih je izdato odobrenje;
- 9) gubitkom poslovne sposobnosti lobiste;
- 10) ako lobista postane javni funkcioner;
- 11) ako lobista postane član organa iz člana 15 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja odobrenja

Član 21

O prestanku važenja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja Agencija donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

IV. LEGITIMACIJA

Legitimacija lobiste

Član 22

Lobisti koji je upisan u registar lobista izdaje se legitimacija.

Legitimaciju iz stava 1 ovog člana izdaje Agencija.

Troškove izrade legitimacije snosi Agencija.

Obrazac legitimacije

Član 23

Legitimacija lobiste izdaje se na propisanom obrascu.

Legitimacija lobiste sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj, broj lične karte, a za stranca broj važeće strane putne isprave, mjesto za fotografiju i potpis lobiste, kao i druge propisane podatke.

Bliži sadržaj i izgled obrasca legitimacije lobiste propisuje Ministarstvo.

Vraćanje legitimacije

Član 24

U slučaju brisanja lobiste iz registra lobista, lobista je dužan da Agenciji vrati legitimaciju, u roku od sedam dana od dana brisanja iz registra lobista.

V. REGISTAR LOBISTA

Upis u registar lobista

Član 25

O lobistima i pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja Agencija vodi registar (u daljem tekstu: registar lobista).

Upis lobiste u registar lobista vrši se danom izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja.

Upis pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja u registar lobista vrši se po prijavi tog pravnog lica, kad Agencija utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 14 stav 3 ovog zakona i o tome donese rješenje.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Prijava iz stava 3 ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Uz prijavu iz stava 3 ovog člana prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 14 stav 3 ovog zakona i izjava odgovornog lica u privrednom društvu, odnosno nevladinoj organizaciji o nepostojanju ograničenja iz člana 15 ovog zakona.

Obrazac i sadržaj prijave iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sadržaj registra lobista

Član 26

Registar lobista sadrži podatke o:

1) lobistima, i to:

- ime i prezime, jedinstveni matični broj, a za stranca broj važeće strane putne isprave, prebivalište, adresu stanovanja ili poslovnu adresu, broj telefona i e-mail adresu,

- broj i datum izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, sa datumom prestanka važenja,

- broj i datum upisa u registar lobista,

- oblast lobiranja;

2) pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja, i to:

- naziv, sjedište i poreski identifikacioni broj,

- ime i prezime, jedinstveni matični broj, a za stranca broj važeće strane putne isprave, kao i prebivalište odgovornog lica u tom pravnom licu,

- broj i datum rješenja o upisu u registar lobista,

- ime i prezime, jedinstveni matični broj, a za stranca broj važeće strane putne isprave, prebivalište i broj i datum izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja za lobistu koji je zaposlen u tom pravnom licu;

3) naručiocu lobiranja, i to:

- ime i prezime i adresu fizičkog lica, odnosno naziv i sjedište pravnog lica i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu,

- jedinstveni matični broj, a za stranca broj važeće strane putne isprave, odnosno poreski identifikacioni broj pravnog lica,

- djelatnost naručioca lobiranja,

- oblast lobiranja,

- predmet lobiranja,

- ime i prezime lobiste, odnosno naziv i sjedište pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja, a koje je naručilac lobiranja angažovao, odnosno ime i prezime internog lobiste koji je zaposlen kod naručioca lobiranja;

4) lobistima i pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja koji su brisani iz registra lobista, i to:

- broj i datum rješenja o prestanku važenja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, razloge prestanka važenja odobrenja i datum brisanja lobiste iz registra lobista,

- broj i datum rješenja o brisanju pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja iz registra lobista, kao i razloge brisanja.

Sastavni dio registra lobista je izvještaj o radu lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja iz člana 49 ovog zakona.

Registar lobista vodi se na propisanom obrascu, u elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Na obradu i zaštitu podataka o ličnosti koji su sadržani u registru lobista primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

U slučaju greške u podacima iz stava 1 tačka 3 ovog člana, naručilac lobiranja može podnijeti zahtjev za ispravljanje podataka Agenciji.

Obrazac i bliži način vođenja registra lobista propisuje Ministarstvo.

Javnost registra lobista

Član 27

Registar lobista je javan i objavljuje se na internet stranici Agencije, osim podataka koji se odnose na jedinstveni matični broj lica, odnosno broj važeće strane putne isprave i poreski identifikacioni broj.

Prebivalište, adresa stanovanja i poslovna adresa, broj telefona i e-mail adresa lobiste objavljuju se uz saglasnost lobiste.

Brisanje iz registra

Član 28

Agencija će brisati lobistu iz registra lobista na osnovu rješenja o prestanku važenja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja.

Pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja briše se iz registra lobista:

- 1) na zahtjev tog pravnog lica;
- 2) ako nema zaposlenog lobistu;
- 3) ako je privredno društvo, odnosno nevladina organizacija brisana iz odgovarajućeg registra iz člana 14 stav 3 tačka 1 ovog zakona;
- 4) ako je pravno lice, odnosno odgovorno lice u tom pravnom licu pravosnažno osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 5) ako se u postupku utvrdi da je pravno lice prekršilo odredbe ovog zakona koje se odnose na sukob interesa;
- 6) ako prikuplja podatke i informacije suprotno članu 36 ovog zakona ili tako prikupljene podatke i informacije koristi za lobiranje;
- 7) ako se bavi nedozvoljenim lobiranjem u smislu člana 46 ovog zakona;
- 8) ako je dostavilo neistinite podatke ili falsifikovana dokumenta na osnovu kojih je donijeto rješenje iz člana 25 stav 3 ovog zakona;
- 9) ako odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja postane javni funkcioner;
- 10) ako odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja postane član organa iz člana 15 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

O brisanju pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja iz registra lobista Agencija donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Lobista koji je brisan iz registra lobista zbog prestanka važenja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja iz razloga iz člana 20 stav 1 tač. 3 do 8 ovog zakona može biti ponovo upisan u registar lobista nakon isteka tri godine od dana brisanja ako ispunjava uslove iz člana 14 stav 1 ovog zakona.

Pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja koje je brisano iz registra lobista zbog razloga iz stava 2 tač. 4 do 8 ovog člana može biti ponovo upisano u registar lobista nakon isteka tri godine od dana brisanja ako ispunjava uslove iz člana 14 stav 3 ovog zakona.

Obaveza obavještanja o promjenama

Član 29

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da pisano obavijesti Agenciju o promjenama koje se odnose na uslove za obavljanje djelatnosti lobiranja iz člana 14 ovog zakona, a naročito o promjeni:

- 1) podataka o prebivalištu, odnosno sjedištu;
- 2) oblasti lobiranja;
- 3) podataka u odgovarajućem registru iz člana 14 stav 3 tačka 1 ovog zakona koji se odnose na status i odgovorno lice u tom pravnom licu;
- 4) poreskom identifikacionom broju;
- 5) podataka koji se odnose na lobistu zaposlenog u tom pravnom licu.

Pisano obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se Agenciji u roku od sedam dana od dana nastanka promjene.

Sprovođenje postupka bez javne rasprave

Član 30

Postupak izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, upisa i brisanja iz registra lobista sprovodi se bez usmene rasprave.

VI. SPROVOĐENJE LOBIRANJA

Osnov za sprovođenje lobiranja

Član 31

Lobiranje se sprovodi na osnovu pisanog ugovora zaključenog između lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja i naručioca lobiranja, kao ugovornih strana ili na osnovu naloga za lobiranje koji internom lobisti izdaje naručilac lobiranja kod kojeg je zaposlen.

Ugovor o lobiranju

Član 32

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja ne smije otpočeti lobiranje prije zaključivanja ugovora o lobiranju sa naručiocem lobiranja.

Ugovor o lobiranju naročito sadrži:

- 1) podatke o ugovornim stranama;
- 2) predmet lobiranja (opis predmeta i cilj lobiranja);
- 3) podatke o načinu i vremenu trajanja lobiranja;
- 4) aktivnosti koje lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja treba da preduzme, uključujući i pripremne aktivnosti;
- 5) visinu naknade za lobiranje;
- 6) izjavu lobiste, odnosno odgovornog lica u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja o nepostojanju sukoba interesa i izjavu da će postupati u skladu sa pravilima lobiranja propisanim ovim zakonom.

Ako se ugovor o lobiranju zaključuje između pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja i naručioca lobiranja, ugovor o lobiranju sadrži i ime i prezime lobiste zaposlenog kod tog pravnog lica koji će preduzimati aktivnosti lobiranja.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja ne može se ugovorom obavezati na određeni ishod lobiranja.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja i naručilac lobiranja ne smiju ugovorom o lobiranju predvidjeti da naknada za lobiranje ili njen iznos zavise od ishoda lobiranja.

U slučaju kad je neophodno da lobista preuzima aktivnosti koje odstupaju ili su u suprotnosti sa ugovorom o lobiranju, lobista odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja i naručilac lobiranja dužni su da zaključe novi ugovor o lobiranju.

Nalog za lobiranje

Član 33

Interni lobista ne smije otpočeti lobiranje prije izdavanja naloga za lobiranje.

Nalog za lobiranje naročito sadrži:

- 1) podatke o naručiocu lobiranja i zaposlenom internom lobisti;
- 2) predmet lobiranja (opis predmeta i cilj lobiranja);
- 3) podatke o načinu i vremenu trajanja lobiranja;
- 4) aktivnosti koje interni lobista treba da preduzme, uključujući i pripreme aktivnosti;
- 5) visinu naknade za lobiranje;
- 6) izjavu internog lobiste o nepostojanju sukoba interesa i izjavu da će postupati u skladu sa pravilima lobiranja propisanim ovim zakonom.

Interni lobista ne može se nalogom za lobiranje obavezati na određeni ishod lobiranja.

U slučaju kad je neophodno da interni lobista preuzima aktivnosti koje odstupaju ili su u suprotnosti sa nalogom za lobiranje, interni lobista ne smije preduzimati aktivnosti prije izdavanja novog naloga za lobiranje od strane naručioca lobiranja.

Dostavljanje podataka o naručiocu lobiranja

Član 34

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da podatke o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja, kao i ugovorenoj naknadi za lobiranje dostavi Agenciji, u roku od osam dana od dana zaključivanja ugovora o lobiranju.

Interni lobista dužan je da podatke o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja dostavi Agenciji, u roku od osam dana od dana izdavanja naloga za lobiranje.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja i interni lobista dužni su da svaku promjenu podataka iz st. 1 i 2 ovog člana dostave pisanim putem Agenciji, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Obaveza naručioca lobiranja

Član 35

Naručilac lobiranja dužan je da lobisti, odnosno pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja dostavi potrebnu dokumentaciju i informacije u vezi sa predmetom lobiranja u skladu sa ugovorom o lobiranju, odnosno nalogom za lobiranje.

Prikupljanje podataka i informacija

Član 36

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da:

- 1) preduzme aktivnosti u cilju promocije i zaštite legalnog interesa naručioca lobiranja;
- 2) prikupi tačne podatke i informacije u vezi sa predmetom lobiranja i dostavi ih naručiocu lobiranja u skladu sa ugovorom o lobiranju, odnosno nalogom za lobiranje.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja prikuplja podatke i informacije iz stava 1 tačka 2 ovog člana iz javno dostupnih izvora, u skladu sa propisima o slobodnom pristupu informacijama i na drugi zakonom propisan način.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja ne smije da podstrekava druga lica da mu dostavljaju podatke i informacije do kojih su došli na način suprotan zakonu.

Stručno mišljenje

Član 37

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da pripremi stručno mišljenje sa predlogom rješenja u vezi sa važećim zakonima, drugim propisima i aktima, kao i nacrtima i predlozima zakona, drugih propisa i akata, a koji su predmet lobiranja i da to mišljenje sa naučnim publikacijama, studijama izvodljivosti, rezultatima istraživanja i drugim relevantnim dokumentima kojima raspolaže dostavi naručiocu lobiranja, na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o lobiranju, odnosno nalogom za lobiranje.

Materijale i druga dokumenta iz stava 1 ovog člana lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja koristi radi sprovođenja lobiranja kod organa vlasti, odnosno lobiranog lica i može ih dostaviti organu vlasti.

Stručno mišljenje iz stava 1 ovog člana lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja može javno saopštavati.

Principi djelovanja

Član 38

Lobisti, odnosno pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja zabranjeno je da:

- 1) prikuplja podatke i informacije u vezi sa predmetom lobiranja suprotno članu 36 ovog zakona ili tako prikupljene podatke koristi za lobiranje;
- 2) zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima;
- 3) saopštava neistinite, netačne ili obmanjujuće informacije u vezi sa predmetom lobiranja;
- 4) preuzima aktivnosti lobiranja prema licu koje je sa lobistom, odnosno pravnim licem koje obavlja djelatnost lobiranja povezano lice.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da kad sazna za postojanje razloga iz stava 1 tač. 2 i 4 ovog člana, o tome obavijesti naručioca lobiranja.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja ne smije da nudi poklon, odnosno stvar, pravo, uslugu ili drugu korist lobiranom licu ili sa njim povezanom licu, drugom službeniku ili javnom funkcioneru u organu vlasti.

Lobirano lice, odnosno sa njim povezano lice ne smije da traži ni da primi poklon, odnosno stvar, pravo, uslugu ili drugu korist koju mu ponudi lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja.

Poklonom, u smislu st. 3 i 4 ovog člana, smatraju se i prigodni i protokolarni pokloni u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje korupcije.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja ne smije tražiti ili podsticati lobirano lice da djeluje protivpravno ili suprotno etičkim standardima.

O aktivnostima lobiranja koje preuzima, lobista odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja redovno obavještava naručioca lobiranja.

Započinjanje lobiranja

Član 39

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da organu vlasti, odnosno poslaniku ili odborniku, prije ostvarivanja lobističkog kontakta, dostavi pisano obavještenje o namjeri da obavlja djelatnost lobiranja u tom organu, odnosno kod tog poslanika ili odbornika.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži ime i prezime lobiste, odnosno naziv pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja, ime i prezime, odnosno naziv naručioca lobiranja i predmet lobiranja.

Organ vlasti dužan je da, u skladu sa podacima iz stava 2 ovog člana, odredi lobirano lice i o tome obavijesti lobistu, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja.

Organ vlasti i lobirano lice, odnosno poslanik i odbornik dužni su da lobisti omoguće lobistički kontakt, najkasnije 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Lobistički kontakt podrazumijeva posjetu, kontakt putem telefona, sastanak putem video poziva i druge vidove direktne komunikacije putem sredstava komunikacije.

Lobista je dužan da se, prilikom uspostavljanja lobističkog kontakta, predstavi stavljanjem na uvid legitimacije.

Obaveze lobiranog lica

Član 40

Lobirano lice dužno je da za svako lice koje ga kontaktira sa očiglednom namjerom vršenja uticaja na donošenje zakona, drugog propisa ili akta utvrdi da li je to lice lobista, a ako nije da utvrdi da li se radi o aktivnostima iz člana 5 ovog zakona.

Lobirano lice dužno je da svakom lobisti pruži priliku da izrazi svoje interese i suštinu svojih predloga.

Ako procijeni da ga lobista navodi na protivpravno djelovanje ili kršenje etičkih standarda, lobirano lice dužno je da odbije dalju komunikaciju sa tim lobistom.

Lobirano lice dužno je da odbije dalju komunikaciju u vezi sa lobiranjem sa licem koje ne dostavi obavještenje u skladu sa članom 39 stav 2 ovog zakona ili se ne predstavi stavljanjem na uvid legitimacije u skladu sa članom 39 stav 6 ovog zakona.

Službena zabilješka o lobističkim kontaktima

Član 41

Lobirano lice dužno je da sačini službenu zabilješku o lobističkom kontaktu, koja naročito sadrži sljedeće podatke: ime i prezime lobiste koji ga je kontaktirao, informaciju o tome da li se lobista predstavio stavljanjem na uvid legitimacije i postupao u skladu sa ovim zakonom, podatke o oblasti i predmetu lobiranja, popis dokumenata koja su lobiranom licu dostavljena od strane lobiste, ime i prezime, odnosno naziv naručioca lobiranja, vrstu, datum i mjesto lobističkog kontakta i svojeručni potpis lobiranog lica.

U slučaju iz člana 40 st. 3 i 4 ovog zakona, lobirano lice dužno je da sačini službenu zabilješku, sa razlozima odbijanja dalje komunikacije u vezi sa lobiranjem.

Službena zabilješka iz st. 1 i 2 ovog člana sačinjava se na propisanom obrascu.

Kopiju službene zabilješke iz st. 1 i 2 ovog člana lobirano lice dostavlja Agenciji, u roku od pet dana od dana kad je ostvarilo lobistički kontakt, odnosno odbilo dalju komunikaciju u vezi sa lobiranjem.

Službenu zabilješku iz st. 1 i 2 ovog člana Agencija može koristiti za potrebe provjere tačnosti podataka navedenih u izvještaju o radu lobiste.

Lobista ima pravo uvida u službenu zabilješku iz st. 1 i 2 ovog člana.

Bliži sadržaj i obrazac službene zabilješke iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Evidencija i objavljivanje podataka o lobističkim kontaktima

Član 42

O lobističkim kontaktima i odbijanju dalje komunikacije u vezi sa lobiranjem u skladu sa članom 40 st. 3 i 4 ovog zakona lobirano lice vodi evidenciju na propisanom obrascu.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke: ime i prezime lobiste, broj službene legitimacije lobiste, podatak da li je lobista upisan u registar lobista, oblast lobiranja, predmet lobiranja, popis dokumenata koja su lobiranom licu dostavljena od strane lobiste, ime i prezime, odnosno naziv naručioca lobiranja, datum i mjesto lobističkog kontakta, podatak da li je odbijena dalja komunikacija u vezi sa lobiranjem i razloge za odbijanje dalje komunikacije u skladu sa članom 40 st. 3 i 4 ovog zakona.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Organ vlasti u kojem je lobirano lice izabrano, postavljeno, imenovano ili zaposleno dužan je da, na propisanom obrascu, na svojoj internet stranici objavljuje podatke o lobističkim kontaktima, i to: ime i prezime lobiste, ime i prezime lobiranog lica, radno mjesto lobiranog lica, oblast i predmet lobiranja, ime i prezime, odnosno naziv naručioca lobiranja, vrstu, datum i mjesto lobističkog kontakta.

Pored podataka iz stava 4 ovog člana, organ vlasti na svojoj internet stranici objavljuje i dokumenta koja su lobiranom licu dostavljena od strane lobiste.

Podaci iz stava 4 ovog člana i dokumenta iz stava 5 ovog člana objavljuju se u roku od osam dana od dana ostvarenog lobističkog kontakta.

Bliži sadržaj, način vođenja i obrazac evidencije iz stava 1 ovog člana, kao i obrazac za objavljivanje podataka iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zastajanje sa preduzimanjem aktivnosti lobiranja, raskid ugovora o lobiranju i stavljanje van snage naloga za lobiranje

Član 43

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja, odnosno interni lobista dužan je da, bez odlaganja, zastane sa preduzimanjem aktivnosti lobiranja ako:

1) posumnja da će izazvati sukob interesa iz člana 13 stav 2 ovog zakona, dok ne otkloni sumnju u postojanje sukoba interesa, a najduže 30 dana od dana zastajanja sa preduzimanjem aktivnosti lobiranja;

2) odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja postane javni funkcioner, do postavljanja novog odgovornog lica u tom pravnom licu;

3) odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja postane član organa iz člana 15 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, do postavljanja novog odgovornog lica u tom pravnom licu;

4) okolnosti ukazuju da može doći do prikupljanja podataka i informacija suprotno članu 36 ovog zakona ili nedozvoljenog lobiranja u smislu člana 46 ovog zakona, do utvrđivanja okolnosti.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da, bez odlaganja, raskine ugovor o lobiranju ako:

1) utvrdi da će izazvati sukob interesa iz člana 13 stav 2 ovog zakona ili ako, po isteku roka iz stava 1 tačka 1 ovog člana, sumnja u postojanje sukoba interesa ne bude otklonjena;

2) lobista postane javni funkcioner;

3) lobista postane član organa iz člana 15 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

4) je utvrđeno da su podaci i informacije prikupljeni suprotno članu 36 ovog zakona ili da je došlo do nedozvoljenog lobiranja u smislu člana 46 ovog zakona.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana, naručilac lobiranja kod kojeg je interni lobista zaposlen dužan je da stavi van snage nalog za lobiranje.

Raskid ugovora o lobiranju može da zahtijeva svaka ugovorna strana u svakom trenutku.

Obavještenje o zastajanju sa preduzimanjem aktivnosti lobiranja, raskidu ugovora o lobiranju i stavljanju van snage naloga za lobiranje

Član 44

U slučaju iz člana 43 ovog zakona, lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da o zastajanju sa preduzimanjem aktivnosti lobiranja, odnosno raskidu ugovora o lobiranju i stavljanju van snage naloga za lobiranje, obavijesti Agenciju, najkasnije u roku od 15 dana.

Odgovornost lobiste odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja

Član 45

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja odgovorno je za štetu koju nanese naručiocu lobiranja svojim nezakonitim postupanjem, prema opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Nedozvoljeno lobiranje

Član 46

Lobiranje se smatra nedozvoljenim ako:

- 1) se obavlja suprotno ovom zakonu;
- 2) ga obavlja fizičko ili pravno lice koje nije upisano, odnosno koje je izbrisano iz registra lobista;
- 3) se obavlja u ime nepoznatog naručioca lobiranja, odnosno naručioca lobiranja o kojem su dati neistiniti podaci;
- 4) ga obavlja lice iz člana 15 stav 1 ovog zakona;
- 5) ga obavlja povezano lice sa lobiranim licem.

Obavještenje o sumnji na postojanje nedozvoljenog lobiranja

Član 47

U slučaju da posumnja na postojanje okolnosti iz člana 46 ovog zakona, lobirano lice ne smije da prihvati lobiranje i o tome je dužno da, bez odlaganja, Agenciji dostavi obavještenje na propisanom obrascu.

Izgled i sadržaj obrasca obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pokretanje postupka

Član 48

Postupak u kojem se odlučuje da li je došlo do nedozvoljenog lobiranja u smislu člana 46 ovog zakona ili kršenja drugih odredbi ovog zakona Agencija pokreće po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja, po prijavi fizičkog ili pravnog lica, kao i na osnovu obavještenja iz člana 47 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana vodi službenik koga ovlasti direktor Agencije (u daljem tekstu: ovlašćeni službenik).

Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke o kojima nadležni organi vlasti ili druga pravna i fizička lica vode evidenciju u skladu sa zakonom i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje.

Organi vlasti, pravna i fizička lica iz stava 3 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke.

Izvještaj o radu

Član 49

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja dužno je da Agenciji dostavi pisani izvještaj o radu, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja koje je brisano iz registra lobista, dužno je da, u roku od 15 dana od dana brisanja, Agenciji dostavi izvještaj iz stava 1 ovog člana, za period od početka tekuće godine do brisanja iz registra.

Sadržaj izvještaja o radu

Član 50

Izvještaj o radu lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja sadrži:

- 1) broj i datum izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, odnosno broj i datum upisa u registar lobista;
- 2) podatke o naručiocima lobiranja u izvještajnom periodu;
- 3) podatke o lobiranim licima i organima vlasti kod kojih je vršeno lobiranje u izvještajnom periodu;
- 4) podatke o oblastima i predmetima lobiranja u izvještajnom periodu;
- 5) podatke o visini uplaćenih naknada za izvršeno lobiranje u izvještajnom periodu; i
- 6) podatke o donacijama političkim subjektima, donacijama organima vlasti i sponzorstvima koje su uplatili lobisti, odnosno pravna lica koja obavljaju djelatnost lobiranja u izvještajnom periodu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana koji dostavlja interni lobista ne sadrži podatke iz stava 1 tačka 5 ovog člana.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Bliži sadržaj i obrazac izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 51

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obavlja djelatnost lobiranja, a ne da pisanu izjavu o nepostojanju sukoba interesa iz člana 13 stav 2 tačka 1 ovog zakona (član 13 stav 3);
- 2) obavlja djelatnost lobiranja a nije upisano u registar lobista (član 14 stav 2);
- 3) ako se u postupku utvrdi da je pravno lice prekršilo odredbe ovog zakona koje se odnose na sukob interesa (član 28 stav 2 tačka 5);
- 4) pisanim putem ne obavijesti Agenciju o promjeni podataka iz člana 29 stav 1 ovog zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana nastanka promjene (član 29 stav 2);
- 5) otpočne lobiranje prije zaključivanja ugovora o lobiranju sa naručiocem lobiranja (član 32 stav 1);
- 6) ugovorom o lobiranju predvidi da naknada za lobiranje ili njen iznos zavise od ishoda lobiranja (član 32 stav 5);
- 7) vrši aktivnosti lobiranja koje odstupaju ili su u suprotnosti sa uslovima utvrđenim ugovorom o lobiranju, a nije zaključio novi ugovor o lobiranju (član 32 stav 6);
- 8) ne dostavi podatke o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja i ugovorenoj naknadi, Agenciji u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora o lobiranju (član 34 stav 1);
- 9) prikuplja podatke i informacije suprotno članu 36 ovog zakona ili tako prikupljene podatke koristi za lobiranje (član 38 stav 1 tačka 1);
- 10) zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima (član 38 stav 1 tačka 2);
- 11) saopštava neistinite, netačne ili obmanjujuće informacije u vezi sa predmetom lobiranja (član 38 stav 1 tačka 3);
- 12) preduzima aktivnosti lobiranja prema licu koje je sa pravnim licem koje obavlja djelatnost lobiranja povezano lice (član 38 stav 1 tačka 4);
- 13) nudi poklon, odnosno stvar, pravo, uslugu ili drugu korist lobiranom licu ili sa njim povezanom licu, drugom službeniku ili javnom funkcioneru u organu vlasti (član 38 stav 3);
- 14) ne dostavi pisano obavještenje organu vlasti, odnosno poslaniku ili odborniku, o namjeri da obavlja djelatnost lobiranja u tom organu, odnosno kod tog poslanika ili odbornika (član 39 stav 1);
- 15) djelatnost lobiranja obavlja u ime nepoznatog naručioca lobiranja, odnosno naručioca lobiranja o kojem su dati neistiniti podaci (član 46 stav 1 tačka 3);

16) ne dostavi tražene podatke u roku i na način koji odredi Agencija (član 48 stav 4);

17) ne dostavi pisani izvještaj o radu Agenciji, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 49 stav 1);

18) u roku od 15 dana od dana brisanja iz registra lobista, Agenciji ne dostavi izvještaj o radu za period od početka tekuće godine do brisanja iz registra (član 49 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) obavlja djelatnost lobiranja a ne da pisanu izjavu o nepostojanju sukoba interesa iz člana 13 stav 2 tačka 1 ovog zakona (član 13 stav 3);

2) ne obavijesti organ vlasti o postojanju sukoba interesa iz člana 13 stav 2 tačka 2 ovog zakona (član 13 stav 5);

3) obavlja djelatnost lobiranja a nije upisano u registar lobista (član 14 stav 2);

4) kao javni funkcioner, član upravnog, odnosno nadzornog odbora privrednog društva ili pravnog lica koji su u državnom vlasništvu, član organa upravljanja političke partije ili član organa upravljanja državnog fonda ili njegovog zastupnika, obavlja djelatnost lobiranja (član 15 stav 1);

5) u slučaju brisanja iz registra lobista ne vrati legitimaciju Agenciji u roku od sedam dana od dana brisanja (član 24);

6) pisanim putem ne obavijesti Agenciju o promjeni podataka iz člana 29 stav 1 ovog zakona, najkasnije u roku od sedam dana o dana nastanka promjene (član 29 stav 2);

7) otpočne lobiranje prije zaključivanja ugovora o lobiranju sa naručiocem lobiranja (član 32 stav 1);

8) ugovorom o lobiranju predvidi da naknada za lobiranje ili njen iznos zavise od ishoda lobiranja (član 32 stav 5);

9) vrši aktivnosti lobiranja koje odstupaju ili su u suprotnosti sa uslovima utvrđenim ugovorom o lobiranju, a nije zaključio novi ugovor o lobiranju (član 32 stav 6);

10) kao interni lobista otpočne postupak lobiranja prije izdavanja naloga za lobiranje (član 33 stav 1);

11) vrši aktivnosti lobiranja koje odstupaju ili su u suprotnosti sa uslovima utvrđenim nalogom za lobiranje, a nije mu izdat novi nalog za lobiranje (član 33 stav 4);

12) ne dostavi podatke o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja i ugovorenoj naknadi, Agenciji u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora o lobiranju (član 34 stav 1);

13) prikuplja podatke i informacije suprotno članu 36 ovog zakona ili tako prikupljene podatke i informacije koristi za lobiranje (član 38 stav 1 tačka 1);

14) zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima (član 38 stav 1 tačka 2);

15) saopštava neistinite, netačne ili obmanjujuće informacije u vezi sa predmetom lobiranja (član 38 stav 1 tačka 3);

16) preduzima aktivnosti lobiranja prema licu koje je sa lobistom povezano lice (član 38 stav 1 tačka 4);

17) nudi poklon, odnosno stvar, pravo, uslugu ili drugu korist lobiranom licu ili sa njim povezanom licu, drugom službeniku ili javnom funkcioneru u organu vlasti (član 38 stav 3);

18) ne dostavi pisano obavještenje organu vlasti, odnosno poslaniku ili odborniku, o namjeri da obavlja djelatnost lobiranja u tom organu, odnosno kod tog poslanika ili odbornika (član 39 stav 1);

19) djelatnost lobiranja obavlja u ime nepoznatog naručioca lobiranja, odnosno naručioca lobiranja o kojem su dati neistiniti podaci (član 46 stav 1 tačka 3);

20) ne dostavi tražene podatke u roku i na način koji odredi Agencija (član 48 stav 4);

21) ne dostavi pisani izvještaj o radu Agenciji, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 49 stav 1);

22) u roku od 15 dana od dana brisanja iz registra lobista, Agenciji ne dostavi izvještaj o radu za period od početka tekuće godine do brisanja iz registra (član 49 stav 2).

Član 53

Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura kazniće se odgovorno lice u organu vlasti, ako:

1) traži i primi poklon, odnosno stvar, pravo, uslugu ili drugu korist koju mu ponudi lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja (član 38 stav 4);

2) ne odredi lobirano lice u skladu sa podacima iz člana 39 stav 2 ovog zakona i o tome ne obavijesti lobistu odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja (član 39 stav 3);

3) ne omogući lobistički kontakt, najkasnije 30 dana od dana prijema obavještenja iz člana 39 stav 1 ovog zakona (član 39 stav 4);

4) ne dostavi Agenciji kopiju službene zabilješke u roku od pet dana od dana kad je ostvarilo lobistički kontakt, odnosno odbilo dalju komunikaciju u vezi sa lobiranjem (član 41 stav 4);

5) ne vodi evidenciju na propisanom obrascu o lobističkim kontaktima kao i odbijanje dalje komunikacije u vezi sa lobiranjem u skladu sa članom 40 st. 3 i 4 ovog zakona (član 42 stav 1);

6) ne objavljuje podatke o lobističkim kontaktima na svojoj internet stranici (član 42 stav 4);

7) ne objavi dokumenta koja su lobiranom licu dostavljena od strane lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja u propisanom roku (član 42 st. 5 i 6);

8) prihvati lobiranje u slučaju da posumnja na postojanje okolnosti iz člana 46 ovog zakona i o tome, bez odlaganja, ne obavijesti Agenciju na propisanom obrascu (član 47 stav 1);

9) ne dostavi tražene podatke u roku i na način koji odredi Agencija (član 48 stav 4).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 54

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Važenje izdatih odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja

Član 55

Odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja koja su izdata lobistima u skladu sa Zakonom o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14) važe do isteka perioda na koji su izdata.

Priznavanje položenog ispita za obavljanje poslova lobiranja

Član 56

Lica koja su položila ispit za obavljanje poslova lobiranja u skladu sa Zakonom o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14), smatra se da imaju položen ispit u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja

Član 57

Pravna lica koja obavljaju djelatnost lobiranja dužna su da Agenciji podnesu dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 14 stav 3 ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravna lica koja obavljaju djelatnost lobiranja koja u roku iz stava 1 ovog člana ne podnesu dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 14 stav 3 ovog zakona brišu se iz registra lobista.

Započeti postupci

Član 58

Postupci lobiranja započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14).

Prestanak važenja

Član 59

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14).

Stupanje na snagu

Član 60

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ź E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2022. godinu predviđeno je utvrđivanje Predloga Zakona o lobiranju u cilju jačanja preventivnog mehanizma u borbi protiv korupcije.

Razlog donošenja Zakona je i usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama u cilju propisivanja najboljih normativnih rješenja za sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih opštih akata, ali i sprečavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi.

Razlog donošenja ovog Zakona je to i što je lobiranje prepoznato kao instrument koji doprinosi sprečavanju korupcije u procesu donošenja zakona i drugih opštih akata. Naime, shodno važećem Zakonu, aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se ne smatraju lobiranjem u smislu važećeg Zakona, mogu na nekoliko načina da umanje potencijalnu djelotvornost. Tako lobirano lice može da pretpostavi da lica koja mu se obrate u cilju vršenja uticaja nijesu lobisti po tumačenju Zakona, odnosno da ne djeluju u interesu klijenta, osim ako sami lobisti to ne izjave.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o lobiranju, koji je Crne Gore donijela 2014. godine, vrši Agencija za sprečavanje korupcije. Međutim, trenutna situacija sa implementacijom važećeg Zakona o lobiranju nije zadovoljavajuća. Tako je, do kraja avgusta 2021. godine, u Registar lobista upisano samo šest lobista, jedno pravno lice i jedan naručilac. Takođe, područje primjene važećeg zakona dosta je usko postavljeno, pa je neophodno proširiti područje primjene. U tom smjeru predlaže se da predmet lobiranja obuhvata ne samo opšte, već i akte koji su od opšteg interesa kao što su npr. upravne odluke velikog značaja, a koje nisu bile ranije obuhvaćene.

Prilikom izrade Predloga Zakona o lobiranju, uzeta su u obzir osnovna načela iz Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, drugih međunarodnih instrumenata iz ove oblasti kao i uporedna zakonodavna i praktična rješenja evropskih zemalja, i u tom smislu proširuju se pravila za postupanje lobista.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVIRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o lobiranju sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim međunarodnim dokumentima:

- ✓ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije,
- ✓ Preporuka CM/Rec(2017)2 Komiteta ministara državama članicama o pravnom regulisanju lobiranja u kontekstu donošenja javnih odluka (Savjet Evrope, usvojena 22. marta 2017.) i
- ✓ Preporuka Savjeta o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju (OECD, usvojena 18. februara 2010.).

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Zakon je sistematizovan kroz osam poglavlja: Osnovne odredbe; Načela lobiranja; Djelatnost lobiranja; Legitimacija; Sprovođenje lobiranja; Nadzor; Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe. Sva navedena poglavlja predstavljaju tematski i funkcionalno zaokružene cjeline koje određuju djelatnost lobiranja.

1. Osnovne odredbe (čl. 1 do 8)

U osnovnim odredbama kroz predstavljanje predmeta Zakona, određene su oblasti koje se uređuju, definiše se pojam lobiranja, lobirano lice i naručilac lobiranja kao i određuje opseg aktivnosti koje nijesu obuhvaćene pojmom lobiranja, odnosno koje se ne smatraju lobiranjem.

Imajući u vidu da se u praksi ne dešava da svaka djelatnost lobiranja ostvaruje uticaj, te da djelatnosti lobiranja mogu da budu povezane sa neuspješnim pokušajem vršenjem uticaja, a uzimanjem u obzir Preporuku CM/Rec (2017) 2, koja kao cilj lobiranja definiše vršenje uticaja na donošenje javnih odluka, Predlogom Zakona o lobiranju pojam lobiranja se proširuje u smislu da lobiranje obuhvata i namjeru da se vrši uticaj, a ne sami izvršeni uticaj.

Pojam lobiranja je proširen i na način da predmet lobiranja obuhvata i donošenje akata od javnog interesa. Tako da djelatnosti lobiranja obuhvataju i vršenje uticaja na donošenje javnih odluka koje se odnose na način realizacije velikog infrastrukturnog projekta, utvrđivanje uslova za javne nabavke velike vrijednosti, a imajući u vidu da međunarodne preporuke definišu predmet lobiranja u širem smislu kao „donošenje javnih odluka” (Preporuka CM/Rec (2017) 2) ili „zakonodavstvo, javne politike ili upravne odluke”, uključujući izradu projekata i ugovora.

Imajući u vidu da je područje primjene važećeg Zakona prilično ograničeno iz razloga izostavljanja iz svog obuhvata svake vrste lobiranja osim u interesu naručioca, članom 3 Predloga Zakona se propisuje da lobiranje ne obuhvata samo situacije kada se fizička i pravna lica na osnovu ugovornog odnosa obavezuju da vrše uticaj na donosioce odluka, već i situacije u kojima lica koja su zaposlena u nekom pravnom licu vrše lobiranje u interesu sopstvenog poslodavca, takozvano interno lobiranje („interni lobista“). Razlog proširivanja pojma lobiranja je u tome što u Crnoj Gori, kao zemlji sa malim brojem stanovnika, brojni potencijalni domaći naručioci lobiranja se najčešće odlučuju da pokušaju vršenje uticaja putem direktne i često neformalne komunikacije sa donosiocima odluka, umjesto da postanu naručioci profesionalnih lobista. Ovim proširivanjem pojma lobiranja stvoriće se uslovi za efikasniju kontrolu nad institutom lobiranja, odnosno nad aktivnostima pojedinaca ili interesnih grupa koje u određenom postupku na legitiman ili nelegitiman način pokušavaju ostvariti interese.

U članu 5 Predloga Zakona o lobiranju proširen je opseg aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem. Prema tome, objave u medijima i objave putem drugih kanala javne komunikacije se neće smatrati lobiranjem, a što je potpuno opravdano u smislu da je razmjena mišljenja u otvorenoj javnoj sferi ključni uslov demokratije. Drugim riječima, informacije, stavovi i mišljenja otvoreno izraženi na društvenim mrežama ili na javnim događajima (na primjer, javni govori na demonstracijama ili konferencijama) se neće smatrati lobiranjem, iako mogu biti dio šire strategije lobiranja pojedinih lica. Takođe, lobističke aktivnosti stručnjaka ili specijalista ne predstavljaju lobiranje samo u slučaju kada po pozivu organa vlasti sa ili bez naknade, učestvuju u pripremi, razmatranju ili davanju stručnih mišljenja o predloženim rješenjima zakona i drugih opštih akata.

2. Načela lobiranja (čl. 9 do 13)

Kroz osnovna načela djelovanja, Zakon prije svega promovira načelo javnosti, princip integriteta i izbjegavanje sukoba interesa. Posebno se naglašava javnost, odnosno otvorenost ovog postupka, čime se promovira princip transparentnosti i dostupnosti informacija za sve zainteresovane pojedince u odnosu na obavljanje djelatnosti lobiranja. Nadalje, načelo javnosti, sa jedne strane, štiti službenike koji odlučuju u zakonodavnim i izvršnim organima od sumnjivih pritisaka sa druge strane, omogućava lobistima zakonito i legitimno posredovanje u ostvarivanju njihovih interesa, kod predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti u postupcima odlučivanja.

Kao važna načela za obavljanje lobiranja određena su i načela povjerljivosti, dužnosti da se obezbijedi tačnost i autentičnost informacija i slično, kao i da je lobista dužan da poštuje princip integriteta i izbjegava sukob interesa. Osim sukoba interesa koji postoji kod lobiste, odnosno pravnog lica kada prilikom obavljanja djelatnosti lobiranja zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima, Predlogom Zakona o lobiranju propisano je da sukob interesa kod lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja postoji i ukoliko preduzima lobističke aktivnosti prema licu, koje je sa lobistom povezano lice. Takođe se uvode zabrane za lica koja su ranije bila zaposlena kod naručioca, pa ista ne mogu biti lobirana lica dok ne proteknu dvije godine od prestanka radnog odnosa, kao i postupanje organa vlasti u tim situacijama.

3. Djelatnost lobiranja (čl. 14 do 21)

Predlogom Zakona propisuju se odredbe u kojima se uređuje samo obavljanje djelatnosti lobiranja, postupak registracije, tj. obaveznog upisa u Registar lobista, uz taksativno navođenje uslova koje moraju ispuniti fizička i pravna lica kako bi mogli obavljati djelatnost lobiranja.

Registar je javan i objavljuje se na internet stranici Agencije za spečavanje korupcije i sadrži podatke o lobistima, pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja i naručiocima lobiranja. Na ovaj način obezbjeđuje se puna transparentnost, kako bi javnost bila u potpunosti upoznata sa lobističkim aktivnostima, ali i da bi se potencijalnim naručiocima lobiranja pružile potrebne informacije u izboru lobiste kao ugovorne strane.

Predlogom je, kao jedan od obaveznih uslova za obavljanje poslova lobiranja od strane fizičkog lica, propisano posjedovanje uvjerenja za obavljanje poslova lobiranja koji izdaje Agencija. Odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdaje se i zahtjeva isključivo za fizičko lice, a upis u Registar se vrši po službenoj dužnosti danom izdavanja odobrenja. Sa druge strane, privredno društvo primarno crpi svoj legitimitet za obavljanje djelatnosti lobiranja na način što pored ostalih uslova treba da ima zaposleno najmanje jedno lice koje ima odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja (član 14 stav 3 tačka 3). Upis privrednog društva u Registar vrši se na zahtjev privrednog društva i uz priložene dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 14 stav 3 ovog Zakona i o tome Agencija donosi rješenje.

U članu 15 Predloga Zakona su taksativno nabrojane situacije u kojima je zabranjeno obavljanje djelatnosti lobiranja. U istom članu propisan je i rok trajanja zabrane za javnog funkcionera. Naime, zabrana traje dvije godine od dana prestanka funkcije, bivšem javnom funkcioneru obavljanje poslova ili pružanje usluga direktno ili indirektno povezanih sa djelatnošću lobiranja za lobistu ili pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja, a koje su usmjerene na nadležni organ vlasti u kojem je javni funkcioner obavljao funkciju. Dok je bivšem funkcioneru obavljanje poslova ili pružanje usluga direktno ili indirektno povezanih sa djelatnošću lobiranja za lobistu ili pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja usmjerene prema ostalim organima vlasti zabranjeno do godinu dana od dana prestanka funkcije.

Takođe, u ovom poglavlju propisane su odredbe o ispitu za obavljanje poslova lobiranja, postupku izdavanja odobrenja, kao i odredbe o prestanku važenja odobrenja. O svakom prestanku odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja Agencija donosi rješenje protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

4. Legitimacija (čl. 22 do 24)

Ovo poglavlje odnosi se na obavezu izdavanja legitimacije lobistima koji su upisani u Registar lobista od strane Agencije, troškovima izdavanja i sadržaju legitimacije, kao i obaveza lobiste koji je brisan iz Registra da vrati legitimaciju Agenciji.

5. Registar lobista (čl. 25 do 30)

Ovo poglavlje sadrži odredbe koje se odnose na Registar lobista koji vodi Agencija. Agencija donosi rješenje o upisu pravnog lica u Registar lobista odnosno rješenja o brisanju iz Registra. U članu 26 taksativno su navedeni podaci koji čine sadržaj Registra. Registar lobista je javan i objavljuje se na internet stranici Agencije osim podataka koji se odnose na jedinstveni matični broj, odnosno broj važeće strane putne isprave i poreski identifikacioni broj, dok se podaci o prebivalištu, broj telefona, adresa stanovanja odnosno poslovna adresa, e-mail adresa objavlju uz saglasnost lobiste. U Registar lobista evidentiraju se sve promjene vezane za status lobista, odnosno pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja, kao i podaci o naručiocima lobiranja. U odredbama ovog poglavlja propisani su i slučajevi brisanja iz Registra.

6. Sprovođenje lobiranja (čl. 30 do 49)

U ovom poglavlju uređuje se postupak lobiranja od zaključivanja ugovora o lobiranju, odnosno od davanja naloga za lobiranje i preciziranja šta ugovor, odnosno nalog mora da sadrži, pa do navođenja slučajeva kada lobista ili pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja moraju zastati sa postupakom lobiranja. Tako, ugovor o lobiranju, sadrži: podatke o ugovornim stranama, predmet lobiranja (opis predmeta i cilj lobiranja), podatke o načinu i vremenu trajanja lobiranja, podatke o visini naknade za lobiranje i izjavu o nepostojanju sukoba interesa i izjavu da će postupati u skladu sa pravilima lobiranja propisanim ovim Zakonom. Dok nalog za lobiranje sadrži podatke o naručiocu lobiranja i zaposlenom internom lobisti, predmet lobiranja (opis predmeta i cilj lobiranja), podatke o načinu i vremenu trajanja lobiranja, izjavu internog lobiste o nepostojanju sukoba interesa i izjavu da će postupati u skladu sa pravilima lobiranja propisanim ovim Zakonom.

Uređena su prava i obaveze koje lobista, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja ima u pogledu načina prikupljanja informacija i principi djelovanja kako bi se ostvarila svrha ugovora, odnosno naloga u skladu sa Zakonom. Veoma važne su odredbe koje regulišu ograničenja za samog lobistu odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja i definišu nedozvoljene radnje lobiranja (član 46) kao što su kada djelatnost lobiranja sprovodi lice koje je izbrisano iz Registra lobista, ako se obavlja u ime nepoznatog naručioca lobiranja, ako ga obavlja lice iz člana 15 stav 1 ovog Zakona, ako ga sprovodi povezano lice sa lobiranim licem.

Važno je istaći da je Predlogom Zakona posebno naglašena transparentnost u samom procesu lobiranja, kroz obavezu lobiranog lica da podnese službenu zabilješku o lobističkom kontaktu nadležnom organu, (Agenciji za sprečavanje korupcije) u roku od pet dana od dana kad je ostvarilo kontakt sa lobistom (član 41), čime se omogućava efikasniji i potpuniji nadzor nad primjenom Zakona, te svojevrsna dvostrana kontrola, sa jedne strane uvidom u službene

zabilješke o lobističkim kontaktima, a sa druge strane uvidom u izvještaje o radu lobista od strane Agencije. Takođe, obaveza institucija (organa vlasti) je i da objave informaciju o lobističkom kontaktu (lobiranom licu, lobisti i predmetu lobiranja) na svojoj internet stranici čime se dodatno pojačava transparentnost samog postupka.

Utvrđena je i obaveza lobiranog lica da obavijesti Agenciju za sprečavanje korupcije u slučaju da postoji sumnja na okolnosti iz člana 46, a na osnovu kojih u daljem postupku Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili izdaje prekršajni nalog.

U ovom dijelu Zakona sadržane su i odredbe o obavezi lobiste da izvještava nadležni organ, na godišnjem nivou o svojim aktivnostima, kao i sadržaj samog izvještaja.

7. Kaznene odredbe (čl. 50 do 53)

Kaznenim odredbama definišu se prekršaji i novčane kazne za fizičko i pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, kao i odgovorno lice u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i organu lokalne uprave u slučajevima povreda odredbi ovog Zakona, za taksativno navedene prekršaje nepridržavanja odredbi Zakona.

8. Prelazne i završne odredbe (čl. 54 do 58)

Ovim poglavljem definiše rok za donošenje podzakonskih akata za njegovo sprovođenje kao i važenje odobrenja koja su izdata lobistima u skladu sa Zakonom o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14), obaveza pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja o podnošenju dokaza o ispunjavanju uslova iz člana 14 stav 3 ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Takođe predviđa se priznavanje ispita koji je položen u skladu sa Zakonom o lobiranju ("Službeni list CG", broj 52/14), te koje se odredbe odnose na započete postupke lobiranja.

Propisano je i stupanje na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", kako bi se što prije ispunila privremena mjerila u Pregovaračkim poglavljima 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i za dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR).

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za implementaciju ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstava iz budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i "Službenom list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19 i 112/20, 129/20, 65/21, 104/21), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju ispunjenja privremenih mjerila u Pregovaračkim poglavljima 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i za dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR).

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Primijeno: 16.05.2024.

Org jed	Ispis znak	Regni broj	Prilog	Vrijednost
01-040	/24-	2800	/2	

Broj: 02-040/24-416/4

15. maja 2024. godine

Za: **Ministarstvo pravde**

Gospodinu Andreju Miloviću, ministru

Veza: Br: 01-040/24-2800/1 od 10. maja 2024. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o lobiranju**

Poštovani gospodine Miloviću,

Na **PREDLOG ZAKONA O LOBIRANJU**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da su primjedbe i sugestije Sekretarijata date predstavnicama obrađivača u neposrednoj saradnji 15. i 21. marta i 14. maja 2024. godine, ugrađene u predloženi tekst zakona.

Ukazujemo da je u odnosu na član 16 st. 5, 6 i 7 i član 22 stav 3 Predloga zakona neophodno pribaviti mišljenje Ministarstva finansija.

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-3405/3

Podgorica, 16.05.2024. godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića 3, Podgorica

gospodinu, Andreju Miloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o lobiranju

Veza: Vaš akt br. 01-040/23-5161 od 15.05.2024. i 01-040/24-5161/3 od 16.05.2024. godine

Poštovani gospodine Miloviću,

Povodom *Predloga zakona o lobiranju*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se Predlog zakona odnosi na usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama, a u cilju propisivanja najboljih normativnih rešenja za sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih opštih akata, ali i sprečavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U tekstu Predloga Zakona o lobiranju i Izveštaju o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da su za implementaciju predmetnog Predloga obezbijedena finansijska sredstava kod potrošačke jedinice Agencija za sprečavanje korupcije (organizacioni kod 52001), u okviru aktivnosti Provjera sprečavanja sukoba interesa i provjera prihoda i imovine (programski kod 11 033 003 001), na izdacima u sljedećim iznosima, i to: 411-1 – Neto zarade 4,106,05 €; 411-2 – Porez na zarade 290,86 €; 411-3 – Doprinosi na teret zaposlenih 808,87 €; 411-4 – Doprinosi na teret poslodavca 323,55 €; 411-5 – Opštinski prirez 43,61 €; 412-7 – Ostale naknade 1.803,52 €; 413-1 – Administrativni materijal 2.000,00 €; 414-9 – Ostale usluge 2.500,00 € i 419-3 – Izrada i održavanje softvera 54.450,00 €. Takođe, navedeno je da je predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze za koje su sredstva obezbijedena u budžetu Agencije za sprečavanje korupcije za tekuću fiskalnu godinu.

Ukazujemo da tačkom 5 Izveštaja o analizi uticaja propisa u dijelu koji se odnosi na donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze, nije izvršena fiskalna procjena potrebnih sredstava po ovom osnovu. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nadalje, članom 16 Predloga Zakona o lobiranju propisuje se da predsjednik, članovi, njihovi zamjenici i sekretar komisije iz stava 3 ovog člana imaju pravo na naknadu za rad, međutim Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu sredstva za navedene namjene nijesu planirana.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, u načelu nema primjedbi na *Predlog Zakona o lobiranju*, uz napomenu da je sredstva potrebna za navedene namjene neophodno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim Zakonom o budžetu za 2024. godinu („Službeni list Crne Gore“ broj: 124/23) Agenciji za sprječavanje korupcije, kao i da će iznos sredstava potreban za realizaciju predmetnog Predloga u narednoj godinama biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjih zakona o budžetu.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o lobiranju

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2022. godinu bilo je predviđeno utvrđivanje Predloga zakona Zakona o lobiranju u cilju jačanja preventivnog mehanizma u borbi protiv korupcije.

Razlog donošenja zakona je i usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama u cilju propisivanja najboljih normativnih rješenja za sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih opštih akata, ali i sprječavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi. Razlog donošenja ovog zakona je to i što je lobiranje prepoznato kao instrument koji doprinosi sprječavanju korupcije u procesu donošenja zakona i drugih opštih akata.

Naime, shodno važećem zakonu, aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se ne smatraju lobiranjem u smislu važećeg zakona, mogu na nekoliko načina da umanje potencijalnu djelotvornost. Tako lobirano lice može da pretpostavi da lica koja mu se obrate u cilju vršenja uticaja nijesu lobisti po tumačenju zakona, odnosno da ne djeluju u interesu klijenta, osim ako sami lobisti to ne izjave.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o lobiranju, koji je Crne Gore donijela 2014. godine, vrši Agencija za sprječavanje korupcije. Međutim, trenutna situacija sa implementacijom važećeg Zakona o lobiranju nije zadovoljavajuća. Tako je, do kraja avgusta 2021. godine u registar lobista upisano samo šest lobista, jedno pravno lice i jedan naručilac. Takođe, područje primjene važećeg zakona dosta je usko postavljeno, pa je neophodno proširiti područje primjene. U tom smjeru predlaže se da predmet lobiranja obuhvata ne samo opšte, već i pojedinačne akte koji su od opšteg interesa kao što su npr. velike upravne odluke, a koje nisu bile ranije obuhvaćene.

Prilikom izrade Predloga Zakona o lobiranju, uzeta su u obzir osnovna načela iz Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, drugih međunarodnih instrumenata iz ove oblasti kao i uporedna zakonodavna i praktična rješenja evropskih zemalja, i u tom smislu proširuju se pravila za postupanje lobista.

Kako je Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji predviđeno usklađivanje Predloga zakona u cilju jačanja preventivnog mehanizma u borbi protiv korupcije, šest lobista koji upisani u registar lobista tokom 2021. godine, nije na zadovoljavajućem nivou. Jačanjem samog zakona, jačamo lobiranje kao profesiju, način na koji se postaje lobista, transparentnost u radu zasnovana na principima transparentnosti, javnosti, integriteta, otvorenosti postupka i dostupnosti informacija za sve zainteresovane a prekršnjim normama jačamo mehanizam kojim će se kažnjavati nepredržavanje odredbi zakona.

Bez donošenja novog Zakona o lobiranju ("status quo" opcija) ne bi se mogli unaprijediti normativni i pravni mehanizmi, u smislu aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se nijesu smatrali lobiranjem u važećem zakonu, na taj način će se na

nekoliko načina umanjiti potencijalna djelotvornost. Takođe, se ne bi moglo obezbijediti usaglašavanje ovog propisa sa priznatim međunarodnim i evropskim standardima.

U konačnom, opcija ("status quo") ne može biti prihvaćena, imajući u vidu probleme koji su trebali da se riješe, a koji nijesu mogli biti otklonjeni bez izmjene regulatornog okvira.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj donošenja ovog zakona jeste jačanje preventivnog mehanizma u borbi protiv korupcije.

Cilj zakona je veća transparentnost u radu organa ali i prepoznavanje lobiranja kao instrumenta koji doprinosi spriječavanju korupcije u procesu donošenja zakona i drugih opštih akata.

Cilj pomenutog zakona osim transparentnosti počiva na načelima javnosti i zaštite javnog interesa, principima integriteta i dostupnosti informacija za sve zainteresovane pojedince i socijalne grupe u odnosu na obavljanje djelatnosti lobiranja. Takođe, cilj zakona je više sertifikovanih lobista upisanih u registar lobista i više novo-postavljenih lobista na način propisan ovom zakonom.

Nadalje, kao jedan od ciljeva može se navesti novi postupak lobiranja, kojim su utvrđena prava i obaveze obavljanja posla lobiranja, način i mehanizam funkcionisanja postupka lobiranja od samog početka odnosno od davanja naloga za lobiranje pa do krajnjeg rezultata.

Nadzorna funkcija Agencije za sprečavanje korupcije, zasniva se na vršenju nadzora nad primjenom zakona. Za nepredžavanje odredbi zakona od strane fizičkog i pravnog lica, odgovornog lica u pravnom licu, kao i odgovornog lica u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i organu lokalne uprave predviđene su prekršajne i novčane kazne.

Razlog donošenja zakona je i usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama u cilju propisivanja najboljih normativnih rješenja za sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih opštih akata, ali i spriječavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi.

Predlog Zakona o lobiranju sadrži odredbe koje su u skladu sa međunarodnim dokumentima, to: Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije, Preporuka Komiteta ministara državama članicama o pravnom regulisanju lobiranja u kontekstu donošenja javnih odluka (Savjet Evrope, usvojena 22. marta 2017.) i Preporuka Savjeta o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju (OECD, usvojena 18. februara 2010.).

Razlog donošenja ovog zakona je to i što je lobiranje prepoznato kao instrument koji doprinosi spriječavanju korupcije u procesu donošenja zakona i drugih opštih akata. Naime, shodno važećem Zakonu, aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se ne smatraju lobiranjem u smislu važećeg Zakona, mogu na nekoliko načina da umanje potencijalnu djelotvornost. Tako lobirano lice može da pretpostavi da lica koja mu se obrate u cilju vršenja uticaja nijesu lobisti po tumačenju zakona, odnosno da ne djeluju u interesu klijenta, osim ako sami lobisti to ne izjave.

3. Opcije

**Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
Objasnite preferiranu opciju?**

Shodno važećem Zakonu, aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se ne smatraju lobiranjem u smislu važećeg Zakona, mogu na nekoliko načina da umanje potencijalnu djelotvornost. Tako lobirano lice može da pretpostavi da lica koja mu se obrate u cilju vršenja uticaja nijesu lobisti po tumačenju zakona, odnosno da ne djeluju u interesu klijenta, osim ako sami lobisti to ne izjave.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o lobiranju, koji je Crne Gore donijela 2014. godine, vrši Agencija za sprječavanje korupcije. Međutim, trenutna situacija sa implementacijom važećeg Zakona o lobiranju nije zadovoljavajuća. Tako je, do kraja avgusta 2021. godine u registar lobista upisano samo šest lobista, jedno pravno lice i jedan naručilac. Takođe, područje primjene važećeg zakona dosta je usko postavljeno, pa je neophodno proširiti područje primjene. U tom smjeru predlaže se da predmet lobiranja obuhvata ne samo opšte, već i akte koji su od javnog interesa a koje nisu bile ranije obuhvaćene.

Bez donošenja novog Zakona o lobiranju ("status quo" opcija) ne bi se mogli unaprijediti normativni i pravni mehanizmi, u smislu aktivnosti koje se pojavljuju kao lobiranje, a koje se nijesu smatrali lobiranjem u važećem zakonu, na taj način će se na nekoliko načina da umanjiti potencijalna djelotvornost. Takođe, se ne bi moglo obezbijediti usaglašavanje ovog propisa sa priznatim međunarodnim i evropskim standardima.

U konačnom, opcija ("status quo") ne može biti prihvaćena, imajući u vidu probleme koji su trebali da se riješe, a koji nijesu mogli biti otklonjeni bez izmjene regulatornog okvira.

Predlogom zakona o lobiranju pojam lobiranja se proširuje u smislu da lobiranje obuhvata i namjeru da se vrši uticaj, a ne sami izvršeni uticaj.

Predmet lobiranja obuhvata ne samo opšte, već i akte koji su od opšteg interesa kao što su npr. velike upravne odluke, a koje nisu bile ranije obuhvaćene.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenjem zakona omogućiće se efikasniji pravni okvir za sprječavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi. Donošenjem zakona direktno će se povećavati transparentnosti rada institucija i efikasnog rada organa vlasti koja mogu biti lobirana lica, a na taj način i indirektno vršiti sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih akata, ali i sprečavanja potencijalne korupcije.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona obezbijeđena su sredstva iz budžeta Agencije za sprječavanje korupcije, kada je u pitanju potrošačka jedinica - Organizacioni kod 52001, Programski kod aktivnosti - 11033003001, pod nazivom Provjera sprječavanja sukoba interesa i provjera prihoda i imovine.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Za implementaciju ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju ovog zakona obezbijeđena su finansijska sredstva u budžetu Agencije za sprječavanje korupcije za tekuću fiskalnu godinu, odnosno za narednu fiskalnu godinu. Finansijska sredstva u budžetu Agencije za sprječavanje korupcije koja su predviđena narednim budžetskim pozicijama i u sljedećem iznosu:

- 411-1 – Neto zarade 4,106,05 €
- 411-2 – Porez na zarade 290,86 €
- 411-3 – Doprinosi na teret zaposlenih 808,87 €
- 411-4 – Doprinosi na teret poslodavca 323,55 €
- 411-5 – Opštinski prirez 43,61 €
- 412-7 – Ostale naknade 1.803,52 €
- 413-1 – Administrativni materijal 2.000,00 €
- 414-9 – Ostale usluge 2.500,00 €
- 419-3 – Izrada i održavanje softvera 54.450,00 €

Sredstva koja su navedena za pozicije 411-1, 411-2, 411-3, 411-4 i 411-5 predviđena su za zarade zaposlenih u Odsjeku za integritet i lobiranje.

Sredstva sa pozicije 412-7 Ostale naknade su predviđena za naknade članovima komisije za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja.

Sredstva sa pozicije 413-1 Administrativni materijal predviđena su za kancelarijski i administrativni materijal potreban za sprovođenje Zakona i podzakonskih akata, naročito u dijelu organizacije ispita, izdavanja sertifikata, rješenja, legitimacija i dr.

Sredstva na poziciji 414-9 Ostale usluge potrebna su zbog troškova prevoda u slučaju da se strani državljanin prijavi za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja.

Sredstva na poziciji 419-3 Izrada i održavanje softvera potrebna su za izradu i održavanje modula u informacionom sistemu ASK za oblast lobiranja – registar lobista, podnošenje izvještaja o radu lobista i pravnih lica i dr.

Predviđeno je donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze, a koja su već obezbjeđena u budžetu Agencije za sprječavanje korupcije za tekuću fiskalnu godinu.

Implementacijom ovog zakona ostvariće se prihod za budžet Crne Gore.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U izradi propisa korišćena je eksterna ekspertska podrška.

Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga Zakona o lobiranju sastavljenu od predstavnika Agencije za sprječavanje korupcije, zajednice opština i lobista. Radna grupa dobila je podršku nacionalnog i međunarodnog eksperta uz pomoć Programске kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici kroz Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku II, projekat „Borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori“.

U skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, Ministarstvo je dalo na javnu raspravu 29. oktobra 2021. godine Nacrt Zakona o lobiranju. Javna rasprava trajala je 20 dana. Nakon isteka roka predviđenog za javnu raspravu konstatovano je da u predviđenom roku na adresu Ministarstva i portalu e-uprave dostavljeno primjedbi, predloga i sugestija od strane Opštine Nikšić.

Izvještaj sa javne rasprave objavljen je 03. decembra 2021. godine.

<https://www.gov.me/dokumenta/27d6f8f3-f628-4cb7-bdd9-2a88c4b5f8a3>

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su prije svega promocija novih rješenja iz zakonskog teksta kao važnog preventivnog mehanizma. Nadzorna funkcija Agencije za sprečavanje korupcije, zasniva se na vršenju nadzora nad primjenom zakona. Za nepredžavanje odredbi zakona od strane fizičkog i pravnog lica,

odgovornog lica u pravnom licu, kao i odgovornog lica u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i organu lokalne uprave predviđene su preksajne i novčane kazne.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste broj novoupisanih lobista i broj lobističkih kontakata na godišnjem nivou.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom vrši Agencija za sprječavanje korupcije.

Podgorica, 16. maj 2024. godine

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Br: 04/4-907/24-1773/2

15. maj 2024.

Za: MINISTARSTVO PRAVDE
ministru Andreju Miloviću

Veza: Dopis br: 01-040/24-5161

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o lobiranju s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-040/24-5161 od 15. maja 2024. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o lobiranju** s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 20 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23, 102/23 i 113/23) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o lobiranju s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu pravde;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MP-IU/PZ/24/06
1. Naziv nacrta/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o lobiranju		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Lobbying		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde		
- Sektor/odsjek	Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo/Direkcija za krivično zakonodavstvo		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, generalna direktorka Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo t. 407 567, e. jelena.grdinic@mpa.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Grdinić, generalna direktorka Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo t. 407 567, e. jelena.grdinic@mpa.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva		
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 86 Sprječavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti			
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☒	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2024-2027		
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, 1. Planovi i potrebe, 1.2. Zakonodavni okvir B) Borba protiv korupcije		
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2024		
- Napomena			
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6			
UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal			

Actions, Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters, Article 82, Paragraph 2

Potpuno usklađeno/fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU sa kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije;
Preporuka CM/Rec(2017)2 Komiteta ministara državama članicama o pravnom regulisanju aktivnosti lobiranja u kontekstu donošenja javnih odluka

United Nations Convention against Corruption.
Recommendation CM/Rec(2017)2 on the legal regulation of lobbying activities in the context of public decision making

Preporuka Savjeta OEBS-a o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju

OECD Recommendation of the Council on Principles for Transparency and Integrity in Lobbying

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava su prevedeni na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o lobiranju je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o lobiranju učestvovao je g-din Valts Kalniņš, ekspert Savjeta Evrope.

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa

Potpis / ministarka evropskih poslova

Datum:

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi				
MP-TU/PZ/24/06	MP-IU/PZ/24/06				
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	/				
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore					
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku				
Predlog zakona o lobiranju	Proposal for the Law on Lobbying				
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije	a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Nacrt zakona o lobiranju

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana

Način sprovođenja javne rasprave:

- Dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stanici Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i portalu e-uprave.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Božidar Čarmak, v.d. generalnog direktora Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,
- Ivana Mašanović, načelnica Direkcije za krivično zakonodavstvo,
- Senid Striković, samostalni savjetnik.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

- Za vrijeme trajanja javne rasprave, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava, u pisanom ili elektronskom obliku, pristiglo je 5 primjedbi, predloga i sugestija, svih pet od strane Opštine Nikšić.

Napomena: Opština Herceg Novi je nakon isteka roka za javnu raspravu dostavila primjedbe, predloge i sugestije u pisanom obliku.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. Prva primjedba Opštine Nikšić se odnosi na član 4 Nacrta zakona o lobiranju ističući da u istom nije jasno definisana priroda interesa, imajući u vidu da interesi mogu biti različiti i da se nigdje u tekstu Nacrta zakona ne definiše kakav je interes opravdan. U tom smislu sugeriše se da se u članu 4 Nacrta zakona o lobiranju ispred riječi „interes“, doda riječ „legitiman“.
2. Druga primjedba, predlog i sugestija se odnosi na dopunu člana 11 Nacrta zakona o lobiranju na način da se navedeni član dopuni novim stavom koji bi definisao šta se pod principom integriteta podrazumijeva, a imajući u vidu da je ovaj princip temelj ovog zakona.
3. Treća primjedba, predlog i sugestija se odnosi na uslove iz člana 14 Nacrta zakona, ističući da ovaj zakon ne bi trebao da se bavi obrazovanjem lobista, navodeći da u

konačnom o tome treba da se brine naručilac lobiranja koji snosi posljedice eventualnih profesionalnih nedostataka lobiste.

4. Sledeća primjedba se odnosi na rok prestanka zabrane obavljanja djelatnosti lobiranja, ističući da je rok od dvije godine od prestanka funkcije sasvim prihvatljiv i dovoljan za izbjegavanje mogućnosti eventualnih zloupotreba, a da za izuzetkom iz člana 15 stav 3 nema potrebe.
5. Posljednja primjedba se odnosi na jedan od razloga prestanka obavljanja djelatnosti iz član 19 stav 1 tačka 9 – gubitak poslovne sposobnosti. Naime Opština Nikšić ističe da zakon niđe ne propisuje ko je dužan da pribavi, odnosno dostavi Agenciji da je određeno lice lišeno poslovne sposobnosti. Takođe, predlaže da se u okviru uslova za obavljanje djelatnosti propiše i uslov – poslovna sposobnost.

Odgovor obrađivača:

1. Predlog da se u članu 4 Nacrta zakona o lobiranju precizira priroda "interesa" nije opravdan, obzirom na činjenicu da je u članu 8 Nacrta zakona navedeno da lobiranjem ne smiju nastati štetne posljedice po javni interes i da je u članu 22 Nacrta zakona navedeno da će iz registra lobista biti izbrisan lobista, ako zastupa dva naručioca lobiranja sa suprotnim interesima.
2. Primjedba i predlog da se definiše šta je integritet je prihvaćena. Prema tome, integritet smo definisali tako što smo u članu 11 Nacrta zakona poslije stava jedan dodali novi stav, na sljedeći način: „Integritet predstavlja zakonito, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim lobista, odnosno pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja čuva svoj ugled i ugled lobističke djelatnosti i otklanja sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije“.
3. Predlog da se u članu 14 Nacrta zakona promjeni uslov za obavljanje djelatnosti lobiranja, a koji se odnosi na visoko obrazovanje, mislimo da nije opravdan. Naime, vjerujemo da lobista treba da ima najmanje VII stepen stručne spremlje, a u cilju snaženja kvaliteta usluge koju ova djelatnost može da pruži, kao i u cilju zaštite samog procesa lobiranja od situacija u kojima bi bio doveden u pitanje kvalitet tumačene norme od strane nekvalifikovanih lica.
4. Primjedba, predlog i sugestija da se član 15 Nacrta zakona izmijeni tako da važi jedinstvena odredba kad je u pitanju prestanak zabrane obavljanja djelatnosti lobiranja, po isteku dvije godine od dana prestanka funkcije, ne treba uvažiti. Razlog tome je što su u članu 15 Nacrta zakona taksativno nabrojane situacije u kojima je zabranjeno obavljanje djelatnosti. U istom članu propisan je i rok trajanja zabrane za javnog funkcionera. Naime, zabrana obavljanja djelatnosti lobiranja za javnog funkcionera prestaje po isteku godinu dana od dana prestanka funkcije. Izuzetno, zabrana obavljanja djelatnosti lobiranja za javnog funkcionera, a koje su usmjerene na nadležni organ vlasti u kojem je javni funkcioner obavljao funkciju, prestaje po isteku dvije godine od dana prestanka funkcije.
5. Predlog da se kao uslov za obavljanje djelatnosti lobiranja predvidi uvjerenje o poslovnoj sposobnosti je prihvatljiv. U tom smislu smo dopunili član 14 Nacrta zakona na način što smo prije tačke 1 u Nacrtu zakona dodali novu tačku koja glasi: „1) koje ima poslovnu sposobnost;“. Osim dopune u članu 14 Nacrta zakona u pravilniku kojim se uređuje na koji način se dokazuje ispunjenost svakog od uslova iz člana 14 Nacrta zakona pojedinačno, biće predviđeno na koji način i ko pribavlja dokaz o poslovnoj sposobnosti.

Napominjemo i da je kroz prekršaje predviđena kazna za kršenje obaveze obavještanja o promjenama, koje su propisane u članu 23 Nacrta zakona o lobiranju.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 30. novembra 2021. godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije:

- Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.

DIREKTORAT ZA KRIVIČNO I GRAĐANSKO ZAKONODAVSTVO
OP GENERALNOG DIREKTORA

Božidar Čarmak

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakonika o krivičnom postupku	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	III. PRAVOSUĐE	
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	Poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, Planovi i potrebe.	1.2 Zakonodavni okvir b) Borba protiv korupcije
Ključni termini - eurovok deskriptori	Uredba, Evropski sud, ljudska prava	